

## **Plan van aanpak POK-middelen**

## Inleiding

Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het kabinet voorstellen gedaan om de dienstverlening vanuit de overheid fundamenteel te verbeteren. Het kabinet stelt onder andere voor om de uitvoeringscapaciteit bij de overheid te versterken en extra ondersteuning te bieden aan mensen in kwetsbare posities. Dit is een gezamenlijke opdracht voor het rijk, de uitvoeringsorganisaties en de medeoverheden.

Hiervoor heeft het rijk structureel aanvullende middelen vrijgemaakt. Voor gemeenten is per direct tot en met 2027 per jaar € 150 miljoen beschikbaar. De verwachting is dat de benodigde transitie in de dienstverlening niet in 2027 zal zijn voltooid. De gemeente Dronten ontvangt over de periode 2021-2026 een bedrag van € 1.237.449.

**Tabel 1.0: POK-middelen gemeente Dronten**

| <u>Overzicht POK middelen</u>       |            |                |                |                |                |                |                |                |
|-------------------------------------|------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Omschrijving                        | Circulaire | 2021           | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           | 2026           | 2027           |
| Robuust rechtsbeschermingssysteem   | dec-21     | 46.808         | 48.683         | 53.134         | 53.244         | 53.929         | 54.787         | 54.787         |
| Versterking ondersteuning wijkteams | dec-21     | 85.241         | 88.629         | 87.824         | 88.007         | 89.149         | 100.324        | 100.324        |
| Impuls integraal werken             | dec-21     | 67.712         | 11.424         | 6.386          |                |                |                |                |
| Systeemleren                        | dec-21     | 12.208         | 12.747         | 12.660         | 12.705         | 12.883         | 13.107         | 13.107         |
| Systeemleren                        | mei-22     |                |                | 11.244         | 11.444         | 11.546         | 11.707         | 11.699         |
| <b>Totaal systeemleren</b>          |            | <b>12.208</b>  | <b>12.747</b>  | <b>23.904</b>  | <b>24.149</b>  | <b>24.429</b>  | <b>24.814</b>  | <b>24.806</b>  |
| <b>Totaal POK middelen</b>          |            | <b>211.969</b> | <b>161.483</b> | <b>171.248</b> | <b>165.400</b> | <b>167.507</b> | <b>179.925</b> | <b>179.917</b> |

Bron: Decembecirculaire 2021

De middelen zijn per decembecirculaire 2021 aangekondigd. Dit voorstel bevat de eerste plannen die we voor de beoogde doelen en deze middelen ontwikkelen. We gaan de middelen gefaseerd besteden, met dit plan van aanpak wordt een deel besteed.

We willen bijdragen aan het voorkomen van fouten zoals gemaakt bij de Toeslagenaffaire. Met name gericht op het beschermen van kwetsbare inwoners in een afhankelijke positie. We willen de kloof tussen lokale overheid en inwoner overbruggen en samenbrengen naar wat de inwoner nodig heeft. Waar het kan ondersteunen de middelen lopende beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in de vijf themaplannen.

Het is gezien de beperkte looptijd van de huidige themaplannen (tot 2024) niet logisch om voor alle middelen en jaren direct integrale plannen te ontwikkelen. Het is ook niet wenselijk, gelet op voorbereidingen richting een 'Integrale Visie'. We willen ruimte hebben om de komende jaren te beoordelen wat nodig is en nemen dit op in de Uitvoeringsplannen in het kader van de 'Integrale Visie'. We gaan er vooralsnog vanuit dat de middelen meerjarig en incidenteel zijn.

Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De bedoeling is leidend: bijdragen aan het voorkomen van fouten zoals gemaakt bij de Toeslagenaffaire, met name gericht op het beschermen van kwetsbare inwoners in een afhankelijke positie, de kloof tussen overheid en inwoner overbruggen en samenbrengen wat de inwoner nodig heeft;

- Waar het kan ondersteunen de middelen bestaande beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in de themaplannen Participatie en Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden;
- Dit is een eerste tranche aan plannen, het is gezien de beperkte looptijd van de huidige themaplannen, tot 2024, niet mogelijk om voor alle middelen en jaren direct integrale plannen te ontwikkelen. Deze plannen en activiteiten worden meegenomen in de Uitvoeringsplannen in het kader van de 'Integrale Visie'.

### **Wat gaan we met de POK-middelen doen?**

Dit plan van aanpak sluit aan op de themaplannen Participatie en Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden.

We willen de dienstverlening verbeteren en extra ondersteuning bieden aan mensen in kwetsbare posities. De inzet van deze middelen is gericht op vijf thema's:

1. Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen: Actieplan Armoedebestrijding 2022 en 2023
2. Effectievere ondersteuning inwoners
3. Rechtsbescherming
4. Digitalisering
5. Vergroten vakmanschap

### **Thema 1: Actieplan Armoedebestrijding 2022 en 2023**

Tijdens de beeldvormende raadsvergadering van 29 september 2022 zijn de volgende activiteiten benoemd:

- Verhogen inkomensgrens minimabeleid
- Proactieve vroegsignalering, 'eropaf'-methode
- Verkleinen van het aandeel van kinderen in armoede

**Hier wordt een bedrag van € 200.000 voor gereserveerd.**

### **Thema 2: Effectievere ondersteuning inwoners**

#### *Landelijk Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming (2023-2024)*

Kinderen en gezinnen moeten kunnen rekenen op bescherming en tijdige hulp. Kinderen en gezinnen krijgen te vaak geen tijdige passende hulp met als consequentie dat problemen zich kunnen opstapelen, escaleren en uiteindelijk kunnen leiden tot een situatie waarin de veiligheid ernstig in het geding komt. Het is belangrijk om stevig in te zetten op nieuwe vormen van samenwerking tussen de partners in de jeugdbescherming. Het is voor het kind, de ouders en de professionals belangrijk om de jeugdbescherming slimmer en effectiever te organiseren, als onderdeel van een brede, gezinsgerichte aanpak. De regio Flevoland heeft zich aangemeld om 'proeftuin' te worden voor een nieuwe werkwijze gericht op het herstellen van vertrouwen tussen alle actoren in de jeugdbescherming.

Ook als de regio geen proeftuin wordt, gaan de partijen betrokken in de jeugdbeschermingsketen werken aan een nieuwe werkwijze. De gemeenten Almere en Dronten gaan hiermee in pilotvorm starten en zetten hiervoor middelen in die centrumgemeente Almere heeft ontvangen voor de hele regio om het Toekomstscenario in te voeren. We willen de mogelijkheid creëren voor alle jeugdleden om zich de nieuwe werkwijze eigen te maken.

**Hier wordt een bedrag van € 50.000 voor gereserveerd**

#### *BSO+ voorziening*

Een BSO+ groep is er speciaal voor kinderen tussen de vier en dertien jaar die extra aandacht, structuur en begeleiding nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat ze autisme, ADHD, ADD of een andere ontwikkelingsstoornis hebben. De kracht van – én ook gelijk het belangrijkste verschil met de reguliere BSO – is dat er minder kinderen in een groep zitten, waardoor er meer tijd en aandacht is voor elk kind.

In Dronten geven ouders, scholen, Kinderopvang Dronten en de gidsen jeugd aan dat passende ondersteuning ontbreekt voor kinderen die naar het reguliere BSO gaan, maar een aanvullende ondersteuningsbehoefte hebben. Dit leidt er in sommige gevallen toe dat deze kinderen niet langer toegelaten worden tot de reguliere BSO.

Enkele van hen maken vervolgens gebruik van (duurdere) groepsbegeleiding (bijvoorbeeld van een zorgboerderij). Anderen bezoeken een BSO+ in naburige gemeentes en sommigen komen noodgedwongen thuis te zitten.

In het Themaplan Opgroeien en Opvoeden 2019-2022 zijn een aantal resultaten benoemd die in deze beleidsperiode voorop staan. Overigens wordt de beleidsperiode doorgetrokken tot 2024.

Door een BSO+ pilot te starten wordt invulling gegeven aan het feit dat kinderen gezond en kansrijk kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen. Een ander speerpunt waar deze pilot aan bijdraagt is dat er minder kinderen gebruik maken van jeugdhulp en/of meer kinderen gebruik maken van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp, oftewel het normaliseren van een situatie van de jongeren door zo licht mogelijk de ondersteuning dichtbij huis in te zetten.

**Hier wordt een bedrag van € 47.600 voor gereserveerd.**

#### *Aanschaf casusmanagementsysteem*

De integrale afstemming rondom inwoners met meervoudige problematiek in het zorg- en veiligheidsdomein vereist een AVG-proof casusmanagementsysteem. Deze wordt nog in 2022 of begin 2023 aangeschaft.

Dit vereist een eenmalige investering van ongeveer € 1.000. de jaarlijkse abonnementskosten zijn ongeveer € 5.000. De helft van de kosten zal vanuit de POK-middelen komen en de andere helft vanuit veiligheid.

**Hier wordt een bedrag van € 6.000 voor gereserveerd.**

#### *Project Jongerenparticipatie*

Het doel is om jongeren meer dan voorheen te betrekken bij het ontwikkelen, vormgeven en uitvoeren van (jeugd)beleid.

**Hier wordt een bedrag van € 20.000 voor gereserveerd.**

#### Thema 3: Rechtsbescherming

We pakken dit op in 3 stappen:

##### 1. Verkenning wat nodig is in Dronten

Er zijn in de gemeente Dronten diverse mogelijkheden voor inwoners voor het maken van bezwaar tegen een besluit, het indienen van een klacht etc. Daarbij is ook cliëntondersteuning mogelijk.

We beschikken in de gemeente Dronten over sociaal raadslieden bij Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF). Er zijn signalen dat voor deze dienstverlening in het algemeen meer capaciteit nodig is. We gaan nader bekijken of dit om incidentele of structurele knelpunten gaat.

##### 2. Uitwerken Plan van Aanpak

Op basis van het onderzoek wegen we af wat nodig is en hoe we dat het best kunnen inrichten. Daarbij wordt ook de afweging gemaakt wat we zelf als gemeente oppakken of bij MDF of andere organisaties beleggen.

##### 3. Implementatie en uitvoering

In nauwe samenwerking met interne en externe samenwerkingspartners wordt de werkwijze geïmplementeerd en geborgd.

**Hier wordt een bedrag van € 40.000 voor gereserveerd.**

#### Thema 4: Digitalisering

De gemeente Dronten voert zelf geen schuldhulpverlening uit, heeft dit uitbesteed aan Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF). MDF is nog niet aangesloten op de Verwijsindex Schuldhulpverlening (VISH) vanwege de investering die nodig is om de aansluiting tot stand te brengen. MDF heeft tot op heden de middelen voor de implementatie en de licenties niet kunnen vrijmaken. Om de aansluiting te realiseren dient de gemeente Dronten middelen beschikbaar te stellen.

Op 1 januari 2021 is de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. VISH wordt in de memorie van toelichting benoemd als het middel voor de communicatie door gemeenten met gerechtsdeurwaarders.

Gemeenten die ondersteuning bieden op het gebied van schulden aan inwoners kunnen dat in VISH kenbaar maken, zodat een deurwaarder weet waar hij even niet op pad hoeft te gaan. Zo wordt schuldenrust gecreëerd.

Voor de installatie van de benodigde software verwacht MDF eenmalig een investering van ongeveer € 4.000,- nodig te hebben. Onderhoud van de software is op abonnementsbasis jaarlijks € 3.500,-.

Intern zullen medewerkers getraind moeten worden in het gebruik en moet tijd ingeruimd worden voor een applicatiebeheerder/superuser.

**Hier wordt een bedrag van € 15.000 voor gereserveerd.**

#### Thema 5: Vergroten vakmanschap

Er zijn 4 actielijnen:

1. Boost geven aan integraal werken door medewerkers in de uitvoering de opleiding 'Integrale benadering sociaal domein' te laten volgen
2. Intervisie groepen Beleid en Uitvoering Sociaal Domein ingedeeld in vier werkvelden:
  1. Participatiewet, Wet inburgering en Armoede- en minimabeleid
  2. Cultuur, sport, etc.
  3. Gezondheidszorg, Wmo, Jeugdwet en voorveld
  4. Bedrijfsvoering, contractbeheer, kwaliteit, etc.
3. Privacytraining
4. Vervaardigen en borgen van een structureel inwerk- en opleidingsplan voor de medewerkers binnen het sociaal domein.

**Hier wordt een bedrag van € 25.000 voor gereserveerd.**

#### Totale kosten 2022 en 2023

| Thema                                        | 2022 en 2023 € |
|----------------------------------------------|----------------|
| 1. Actieplan Armoedebestrijding 2022 en 2023 | 200.000        |
| 2. Effectievere ondersteuning inwoners       | 50.000         |
| BSO+ voorziening                             | 47.600         |
| Casusmanagementsysteem                       | 6.000          |
| Jongerenparticipatie                         | 20.000         |
| 3. Rechtsbescherming                         | 40.000         |
| 4. Digitalisering                            | 15.000         |
| 5. Vergroten vakmanschap                     | 25.000         |
| <b>Totaal</b>                                | <b>403.600</b> |

### **Financiën**

Omdat er niet direct een plan van aanpak is vervaardigd zijn de middelen 'geparkeerd' op FCL 6080100 'nog niet functioneel in te delen'. Dit betekent dat de middelen wel als kosten in de begroting 2022 zijn opgenomen maar nog niet bestemd.

De middelen zijn tijdelijk geparkeerd in programma 0 en voor besteding van het 'Plan van aanpak besteding POK-middelen' zullen de middelen overgeheveld worden naar programma 6.

Eventuele overschotten over enig jaar of jaren blijven via een budgetoverheveling voor vervolgjaren beschikbaar. Zo kunnen we de middelen over de jaren heen uitgeven.